

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 12984
Tarih : 16.07.2025

31437

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ömer Faruk HÜLAKÜ

Bingöl Milletvekili

Bolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda tutulan mahpus İhsan Balkaş'ın Kürtçe yazdığı mektupların, cezaevi idaresi tarafından "anlaşılmadığı" gerekçesiyle gönderilmediği öğrenilmiştir. Cezaevi yönetimi, mahpusun mektuplarını ancak yeminli tercüman aracılığıyla Türkçeye çevirtmesi ve bu çeviri ücretini kendisinin karşılaması hâlinde göndereceğini bildirmiştir. Bu uygulama, mahpusun anadilinde iletişim kurma ve haberleşme hakkının açıkça ihlalidir. Anayasa'nın 26. ve 28. maddelerinde güvence altına alınan ifade ve haberleşme özgürlüğü ile Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 10. maddesi kapsamındaki ifade özgürlüğü bu tür keyfi engellemelere karşı mahpusları da koruma altına almaktadır. Kaldı ki cezaevi idaresinin, mektubun içeriğinde suç unsuru olup olmadığını belirlemek amacıyla çeviri ihtiyacı duyması durumunda bu işlemi kendi sorumluluğunda gerçekleştirmesi gerekmektedir. Mahpusun anadilini kullanmasının cezalandırılması niteliğindeki bu uygulama, eşitlik ilkesine ve insan onuruna aykırıdır.

Bu bağlamda;

- 1) Bolu F Tipi Cezaevinde tutulan İhsan Balkaş'ın Kürtçe yazdığı mektupların gönderilmemesi kararını veren cezaevi idaresinin bu uygulamasının dayanağı nedir? Bu karar Bakanlığınızın bilgisi dâhilinde midir?
- 2) Mahpusun anadilinde yazdığı mektubu göndermek için yeminli tercüman tutması ve ücretini kendisinin karşılaması yönündeki dayatma, Bakanlığınızın yasal mevzuatına uygun mudur?
- 3) Cezaevlerinde anadilinde yazılmış mektupların gönderilmesi konusunda Adalet Bakanlığı tarafından yayımlanmış genelge, yönetmelik veya düzenleyici bir işlem var mıdır? Varsa, içeriği nedir?
- 4) Bolu F Tipi Cezaevi'nde anadilinde haberleşmek isteyen mahpusların taleplerinin reddedildiği kaç vaka Bakanlığınıza bildirilmiştir? Bu taleplerin reddedilme gerekçeleri nelerdir?
- 5) Cezaevlerinde Kürtçe başta olmak üzere mahpusların anadilinde mektup yazma ve gönderme hakkını teminat altına almak amacıyla Bakanlığınızca yürütülen herhangi bir çalışma veya düzenleme süreci var mıdır?
- 6) Bolu F Tipi Cezaevi'nde İhsan Balkaş'ın yaşadığı hak ihlaline benzer biçimde, son iki yıl içinde anadilinde haberleşme hakkı engellenen mahpus sayısı kaçtır? Bu ihlallerle ilgili herhangi bir denetim veya soruşturma başlatılmış mıdır?